

Warszawa, dnia 16 sierpnia 2018 r.

Poz. 1576

**OBWIESZCZENIE
MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI¹⁾**

z dnia 19 lipca 2018 r.

**w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych
w sprawie strzeżonych ośrodków i aresztów dla cudzoziemców**

1. Na podstawie art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1523) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 24 kwietnia 2015 r. w sprawie strzeżonych ośrodków i aresztów dla cudzoziemców (Dz. U. poz. 596), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 3 listopada 2017 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie strzeżonych ośrodków i aresztów dla cudzoziemców (Dz. U. poz. 2113).

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia tekst jednolity rozporządzenia nie obejmuje § 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 3 listopada 2017 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie strzeżonych ośrodków i aresztów dla cudzoziemców (Dz. U. poz. 2113), który stanowi:

„§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem § 1 pkt 4 lit. b, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2020 r.”.

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji: *wz. K. Kozłowski*

¹⁾ Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji kieruje działem administracji rządowej – sprawy wewnętrzne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 10 stycznia 2018 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (Dz. U. poz. 97 i 225).

Załącznik do obwieszczenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 19 lipca 2018 r. (poz. 1576)

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH¹⁾**

z dnia 24 kwietnia 2015 r.

w sprawie strzeżonych ośrodków i aresztów dla cudzoziemców

Na podstawie art. 427 ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2017 r. poz. 2206 i 2282 oraz z 2018 r. poz. 107, 138 i 771) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) warunki, jakim powinny odpowiadać strzeżone ośrodki i areszty dla cudzoziemców;
- 2) regulamin organizacyjno-porządkowy pobytu cudzoziemców w strzeżonym ośrodku i areszcie dla cudzoziemców;
- 3) warunki otrzymywania posiłków i napojów przez cudzoziemców umieszczonych w strzeżonym ośrodku lub przebywających w areszcie dla cudzoziemców oraz wartość dziennej normy wyżywienia.

§ 2. W strzeżonym ośrodku dla cudzoziemców, zwanym dalej „strzeżonym ośrodkiem”, znajdują się pomieszczenia mieszkalne i administracyjno-gospodarcze oraz plac rekreacyjno-sportowy.

§ 3. 1. W skład pomieszczeń mieszkalnych strzeżonego ośrodka wchodzi:

- 1) pokoje dla cudzoziemców, w tym pokoje dla małoletnich cudzoziemców przebywających w strzeżonym ośrodku bez opiekuna zlokalizowane w wyodrębnionej części strzeżonego ośrodka;
- 2) pokój izolacyjny;
- 3) biblioteka;
- 4) pomieszczenia do zajęć kulturalno-oświatowych i sportowych;
- 5) pomieszczenie, w którym znajdują się stanowiska komputerowe z dostępem do sieci Internet;
- 6) pomieszczenie do wykonywania praktyk religijnych;
- 7) umywalnie;
- 8) ustępy.

2. W skład pomieszczeń administracyjno-gospodarczych strzeżonego ośrodka wchodzi:

- 1) izba dyżurna;
- 2) pokój do przeprowadzania i dokumentowania czynności służbowych z udziałem cudzoziemca;
- 3)²⁾ ambulatorium;
- 4) izolatka dla chorych;
- 5) pokój widzeń;
- 6) kuchnia albo pomieszczenie do podgrzewania i porcjowania posiłków, albo pomieszczenie do wydawania posiłków;
- 7) stołówka;
- 8) magazyny do przechowywania rzeczy cudzoziemców przekazanych do depozytu oraz czystej i brudnej pościeli;
- 9) pomieszczenia służące do odkażania, czyszczenia oraz suszenia odzieży i obuwia.

¹⁾ Obecnie działem administracji rządowej – sprawy wewnętrzne kieruje Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 10 stycznia 2018 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (Dz. U. poz. 97 i 225).

²⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 1 lit. a rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 3 listopada 2017 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie strzeżonych ośrodków i aresztów dla cudzoziemców (Dz. U. poz. 2113), które weszło w życie z dniem 30 listopada 2017 r.

2a.³⁾ W strzeżonym ośrodku można nie wydzielać pomieszczeń, o których mowa w ust. 2 pkt 9, w przypadku gdy usługi związane z odkażaniem, czyszczeniem oraz suszeniem odzieży i obuwia są świadczone poza strzeżonym ośrodkiem.

3. W skład pomieszczeń mieszkalnych lub administracyjno-gospodarczych strzeżonego ośrodka może wchodzić także pralnia.

§ 3a.⁴⁾ 1. Pomieszczenia mieszkalne strzeżonego ośrodka, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 1, 7 i 8, mogą być usytuowane w kontenerach mieszkalnych z wydzielonym węzłem sanitarnym z misą ustępową, umywalką i urządzeniem natryskowym.

2. Kontenery, o których mowa w ust. 1, spełniają wymogi określone w § 5 pkt 2–4 i § 6.

3. Cudzoziemca można umieścić w pokoju dla cudzoziemców usytuowanym w kontenerach, o których mowa w ust. 1, jeżeli strzeżony ośrodek nie posiada wolnych miejsc w pokojach dla cudzoziemców.

§ 4. 1. Pomieszczenia wchodzące w skład strzeżonego ośrodka mogą być wyposażone w urządzenia służące do obserwowania i rejestrowania obrazu, działające w systemie całodobowym.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, informacja o prowadzeniu obserwacji pomieszczeń i rejestrowaniu obrazu jest umieszczona w widocznym miejscu, na kondygnacjach mieszkalnych strzeżonego ośrodka.

§ 5. Pomieszczenia wchodzące w skład strzeżonego ośrodka:

- 1) są otynkowane zaprawą cementowo-wapienną i pomalowane farbą zmywalną;
- 2) mają zmywalne i odporne na działanie wilgoci powierzchnie ścian w pomieszczeniu służącym do odkażania, czyszczenia oraz suszenia odzieży i obuwia oraz w umywalniach i ustępach – do wysokości co najmniej 2 m;
- 3) są wyposażone w zmywalną, nienasiąkliwą i nieśliską posadzkę – w umywalniach, ustępach i pralni;
- 4) są wyposażone w punkty świetlne umieszczone na suficie oraz w gniazda wtykowe.

§ 6. Pokoje dla cudzoziemców w strzeżonym ośrodku są wyposażone w:

- 1) podłogę trwałą i zmywalną;
- 2)⁵⁾ okna uchylne, których stosunek powierzchni liczonej w świetle ościeżnic stanowi nie mniej niż $\frac{1}{8}$ powierzchni podłogi, z zainstalowaną na zewnątrz kratą z prętów lub płaskowników, albo okna, których stosunek powierzchni liczonej w świetle ościeżnic stanowi nie mniej niż $\frac{1}{8}$ powierzchni podłogi, o konstrukcji zapewniającej bezpieczeństwo oraz udaremnienie ucieczki cudzoziemca, z których co najmniej jedno jest uchylne;
- 3) ogrzewanie zapewniające temperaturę według norm określonych na podstawie art. 7 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2018 r. poz. 1202, 1276 i 1496);
- 4) wentylację grawitacyjną lub mechaniczną, z otworem wentylacyjnym, zapewniającą półtorakrotną wymianę powietrza w ciągu godziny;
- 5) łóżka jednoosobowe, szafki na rzeczy osobiste oraz drewniane stoły i taborety bez ostrych krawędzi;
- 6) łóżeczka dziecięce, stoły do przewijania, wanienki do kąpieli – na wniosek cudzoziemca – w pokojach dla cudzoziemców, w których umieszcza się cudzoziemców wraz z małoletnimi pozostającymi pod ich opieką.

§ 7. 1. Izba dyżurna w strzeżonym ośrodku jest wyposażona w instalację telekomunikacyjną umożliwiającą połączenie w ramach krajowego systemu powiadamiania alarmowego oraz połączenie z dyżurnym właściwej jednostki organizacyjnej Straży Granicznej.

2. (uchylony).⁶⁾

3.⁷⁾ Izolatka dla chorych w strzeżonym ośrodku oraz jej wyposażenie spełniają warunki określone w § 6.

3.⁸⁾ Izolatka dla chorych w strzeżonym ośrodku spełnia wymogi określone w § 6 oraz jest wyposażona w osobny węzeł sanitarny.

³⁾ Dodany przez § 1 pkt 1 lit. b rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 2.

⁴⁾ Dodany przez § 1 pkt 2 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 2.

⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 3 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 2.

⁶⁾ Przez § 1 pkt 4 lit. a rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 2.

⁷⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 8.

4. Pokój widzeń w strzeżonym ośrodku spełnia warunki określone w § 6 pkt 1–4, posiada oświetlenie umożliwiające czytanie i pisanie oraz jest wyposażony w taborety i stół.

5. Umywalnie i ustępy w pomieszczeniach mieszkalnych znajdują się na każdej kondygnacji i spełniają następujące warunki:

- 1) są wyposażone w co najmniej:
 - a) 1 miskę ustępową na każde 20 osób,
 - b) 1 urządzenie natryskowe na każde 15 osób,
 - c) 1 umywalkę na każde 5 osób,
 - d) 1 pisuar na każdych 20 mężczyzn;
- 2) umywalnie są wyposażone w umywalki z dopływem ciepłej i zimnej wody oraz wydzielony natrysk i kabinę ustępową;
- 3) w ustępach przegrody dzielące kabiny, w których umieszczone są miski ustępowe, są wykonane ze ściany pełnej na całą wysokość pomieszczenia lub mają wysokość nie mniejszą niż 2 m i są trwale przytwierdzone do podłogi i ściany, z drzwiami o górnej krawędzi na wysokości nie mniejszej niż 2 m i dolnej znajdującej się 0,3 m nad podłogą;
- 4) ustępy są wyposażone w:
 - a) co najmniej 1 umywalkę z dopływem ciepłej i zimnej wody na każde 3 miski ustępowe lub 3 pisuary,
 - b) miski ustępowe splukiwane za pomocą automatu ukrytego w ścianie;
- 5) woda do umywalni, w tym do natrysku, oraz do ustępu doprowadzana jest przez mieszacz zlokalizowany w miejscu niedostępnym dla cudzoziemców;
- 6) drzwi do umywalni, kabin z urządzeniami natryskowymi i ustępów wyposażone są w matową szybę z nietłukącego się szkła lub zwykłą szybę zabezpieczoną obustronnie siatką stalową;
- 7) w umywalniach udostępnionych odrębnie dla kobiet i mężczyzn dopuszcza się stosowanie w otworach wejściowych do kabin z urządzeniami natryskowymi nieprzemakalnych i nieprzezroczystych zasłon.

6. W przypadku gdy liczba cudzoziemców umieszczonych na jednej kondygnacji jest mniejsza niż 10, dopuszcza się możliwość braku umywalni i ustępów na tej kondygnacji, jeśli cudzoziemcy ci mają możliwość korzystania z umywalni i ustępów usytuowanych na sąsiedniej kondygnacji.

§ 8. W miejscach ogólnodostępnych strzeżonego ośrodka mogą być zainstalowane aparaty publiczne w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2017 r. poz. 1907, z późn. zm.⁹⁾), w których połączenie opłacane jest automatycznie za pomocą karty telefonicznej.

§ 9. 1. Plac rekreacyjno-sportowy posiada w szczególności:

- 1) utwardzone boisko do gier zespołowych;
- 2) plac zabaw dla dzieci wyposażony w urządzenia do zabaw – w strzeżonym ośrodku, w którym umieszcza się małych dzieci.

2. Plac rekreacyjno-sportowy, w przypadku gdy usytuowany jest on w bezpośrednim sąsiedztwie pomieszczeń administracyjno-gospodarczych, może być oddzielony ogrodzeniem z siatki stalowej o wysokości 3,5 m.

§ 10. 1. Teren strzeżonego ośrodka jest zabezpieczony ogrodzeniem ochronnym.

2. Na ogrodzenie ochronne strzeżonego ośrodka składa się:

- 1) ogrodzenie zewnętrzne wykonane z materiału pełnego do wysokości nie mniejszej niż 3 m, usytuowane na betonowej podmurówce umieszczonej w ziemi do głębokości co najmniej 0,7 m i zakończone nachylonymi pod kątem od 30° do 45° odkosami skierowanymi do wewnątrz ośrodka o długości od 1 m do 1,5 m z rozciągniętym drutem kolczastym;
- 2) ogrodzenie wewnętrzne wykonane z siatki metalowej o wysokości nie mniejszej niż 2 m i zakończone nachylonymi pod kątem od 30° do 45° odkosami skierowanymi do wewnątrz ośrodka o długości do 0,5 m z rozciągniętym drutem kolczastym;

⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 4 lit. b rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 2; wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2020 r.

⁹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2017 r. poz. 2201 oraz z 2018 r. poz. 106, 138, 650, 1118 i 1560.

- 3) pas ochronny o szerokości co najmniej 3 m, znajdujący się pomiędzy ogrodzeniem zewnętrznym a wewnętrznym;
- 4) oświetlenie pasa ochronnego zapewniające widoczność w warunkach zmniejszonej przejrzystości powietrza oraz w porze wieczorowo-nocnej i wyposażone w co najmniej dwa niezależne od siebie źródła energii elektrycznej.

3. W przypadku lokalizacji strzeżonego ośrodka na terenie zamkniętym, chronionym przez całą dobę, na ogrodzenie ochronne strzeżonego ośrodka może się składać:

- 1) jednolite ogrodzenie spełniające wymogi, o których mowa w ust. 2 pkt 1;
- 2) oświetlenie ogrodzenia zapewniające widoczność w warunkach zmniejszonej przejrzystości powietrza oraz w porze wieczorowo-nocnej, wyposażone w co najmniej dwa niezależne od siebie źródła energii elektrycznej.

4. Ogrodzenie ochronne strzeżonego ośrodka może być wyposażone w techniczne środki zabezpieczenia, w tym elektroniczne urządzenia zabezpieczenia, jeżeli ich zastosowanie nie będzie stanowić zagrożenia dla życia i zdrowia ludzi.

§ 11. Areszt dla cudzoziemców, zwany dalej „aresztem”, jest zlokalizowany na pierwszej kondygnacji nadziemnej budynku, chyba że uniemożliwiają to układ funkcjonalny i przestrzenny, ustrój konstrukcyjny oraz rozwiązania techniczne i materiałowe tej kondygnacji.

§ 12. 1. W skład aresztu wchodzi:

- 1) izba dyżurna;
- 2) cele mieszkalne;
- 3)¹⁰⁾ ambulatorium;
- 4) pokój widzeń;
- 5) pomieszczenie do podgrzewania i porcjowania posiłków;
- 6) zmywalnia naczyń i sprzętu;
- 7) magazyny do przechowywania rzeczy cudzoziemców przekazanych do depozytu oraz czystej i brudnej pościeli;
- 8) umywalnie;
- 9) ustępy;
- 10) biblioteka;
- 11) pomieszczenia do zajęć kulturalno-oświatowych i sportowych;
- 12) pomieszczenie do wykonywania praktyk religijnych.

2. W przypadku braku możliwości wyodrębnienia z pomieszczeń aresztu zmywalni naczyń i sprzętu dopuszcza się, aby jej funkcje przejęło pomieszczenie do podgrzewania i porcjowania posiłków, jeżeli pomieszczenie to jest wyposażone w dwukomorowy zlewozmywak z dopływem ciepłej i zimnej wody oraz zawór ze złączką do węża.

3. W areszcie nie wydziela się pomieszczenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 5 i 6, jeżeli areszt usytuowany jest w budynku strzeżonego ośrodka, w którym znajduje się kuchnia albo pomieszczenie do podgrzewania i porcjowania posiłków, oraz można nie wydzielać tych pomieszczeń, jeżeli do aresztu dostarcza się gotowe posiłki w naczyniach jednorazowych.

§ 13. 1. Przy areszcie wyznacza się plac spacerowy.

2. Plac spacerowy jest zabezpieczony ogrodzeniem o wysokości nie mniejszej niż 3,5 m, przykrytym od góry stalową siatką albo wyposażonym w nachylone do wewnątrz odkosy z rozciągniętym na nich drutem kolczastym.

§ 14. 1. W przypadku gdy ze względów technicznych nie jest możliwe wydzielenie w areszcie pomieszczeń, o których mowa w § 12 ust. 1 pkt 3–6 i 10–12, dopuszcza się zlokalizowanie ich poza aresztem w zespole budynków jednostki organizacyjnej Straży Granicznej.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, dopuszcza się możliwość wydzielenia w areszcie magazynu do przechowywania rzeczy cudzoziemców przekazanych do depozytu oraz wydzielenia magazynu do przechowywania czystej i brudnej pościeli oraz zlokalizowania ich poza aresztem w zespole budynków jednostki organizacyjnej Straży Granicznej.

¹⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 5 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 2.

§ 15. Wejścia do aresztu i wyjścia z niego są zabezpieczone stalową kratą i drzwiami odpornymi na zniszczenie z atestowanymi zamkami.

§ 16. Pomieszczenia wchodzące w skład aresztu są:

- 1) otynkowane zaprawą cementowo-wapienną i pomalowane farbą zmywalną;
- 2) wyposażone w zmywalną, nienasiąkliwą i nieśliską posadzkę – w umywalniach i ustępach;
- 3) wyposażone w punkty świetlne umieszczone na suficie oraz w gniazda wtykowe.

§ 17. 1. Cele mieszkalne w areszcie są wyposażone w:

- 1) ściany wewnętrzne i zewnętrzne wykonane z cegły pełnej na zaprawie cementowej, o grubości co najmniej 1,5 cegły, lub z innych materiałów o nie mniejszej wytrzymałości;
- 2) trwałą i zmywalną podłogę;
- 3) okna uchylne w grubości muru, których stosunek powierzchni liczonej w świetle ościeżnic stanowi nie mniej niż $\frac{1}{8}$ powierzchni podłogi, zabezpieczone na zewnątrz kratą z prętów lub płaskowników, a od wewnątrz siatką stalową, o konstrukcji trwale udaremniającej ucieczkę cudzoziemca;
- 4) punkty świetlne zabezpieczone siatką stalową lub nietłukącym się szkłem zapewniające oświetlenie do pisania i czytania oraz w gniazda wtykowe;
- 5) ogrzewanie zapewniające temperaturę według norm określonych na podstawie art. 7 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane;
- 6) wentylację grawitacyjną lub mechaniczną, zapewniającą półtorakrotną wymianę powietrza w ciągu godziny, z otworem wentylacyjnym zabezpieczonym siatką stalową;
- 7) łóżka jednoosobowe, szafki na rzeczy osobiste oraz drewniane stoły i taborety bez ostrych krawędzi, przymocowane do podłogi lub ściany;
- 8) przyciski do wzywania pomocy pod bezpiecznym napięciem elektrycznym;
- 9) drzwi odporne na zniszczenie otwierane na zewnątrz z wizjerem stożkowym na wysokości 1,5 m, zabezpieczonym od strony celi mieszkalnej szkłem hartowanym i z drugiej strony ruchomą zasłoną, z dwiema zasuwami i atestowanym zamkiem oraz łańcuchem zabezpieczającym.

2. Cele mieszkalne mogą być wyposażone w ustęp przenośny lub stały, umieszczony w miejscu zapewniającym intymność, oraz w pojemnik na śmieci.

§ 18. 1. Izba dyżurna w areszcie jest wyposażona w otwieraną drewnianą barierę oraz w instalację telekomunikacyjną umożliwiającą połączenie w ramach krajowego systemu powiadamiania alarmowego oraz połączenie z dyżurnym właściwej jednostki organizacyjnej Straży Granicznej.

2. (uchylony).¹¹⁾

3. Pokój widzeń w areszcie jest wyposażony w taborety i stół oraz spełnia warunki określone w § 17 ust. 1 pkt 1–6, 8 i 9.

4. Pomieszczenie do podgrzewania i porcjowania posiłków w areszcie jest wyposażone w urządzenie grzewcze, dwukomorowy zlewozmywak z dopływem ciepłej i zimnej wody oraz w stół, szafki kuchenne, lodówkę i sprzęt stołowo-kuchenny.

5. Zmywalnia naczyń i sprzętu w areszcie jest wyposażona w dwukomorowy zlewozmywak z dopływem ciepłej i zimnej wody oraz w zawór ze złączką do węża.

6. Umywalnie i ustępy w areszcie spełniają następujące warunki:

- 1) umywalnie – są wyposażone w umywalki z dopływem ciepłej i zimnej wody oraz wydzielony natrysk i kabinę ustępową;
- 2) ustępy – są wyposażone w umywalkę z dopływem ciepłej i zimnej wody oraz miski ustępowe splukiwane za pomocą automatu ukrytego w ścianie;
- 3) miski ustępowe umieszcza się w kabinach oddzielonych przegrodami o wysokości nie mniejszej niż 2 m, trwale przytwierdzonymi do podłogi i ściany, z drzwiami o górnej krawędzi na wysokości nie mniejszej niż 2 m i dolnej znajdującej się 0,3 m nad podłogą;

¹¹⁾ Przez § 1 pkt 6 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 2.

- 4) woda do umywalni, w tym do kabiny natryskowej, oraz do ustępów doprowadzana jest przez mieszacz zlokalizowany w miejscu niedostępnym dla cudzoziemców;
- 5) drzwi do umywalni, kabin z urządzeniami natryskowymi i ustępów wyposaża się w matową szybę z nietłukącego się szkła lub zwykłą szybę zabezpieczoną obustronnie siatką stalową.

7. Na ścianach korytarzy, obok drzwi do cel mieszkalnych, są zamocowane drewniane półki służące do stawiania naczyń z posiłkami.

§ 19. W sąsiedztwie izby dyżurnej w areszcie może być zainstalowany aparat publiczny w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne, w którym połączenie opłacane jest automatycznie za pomocą karty telefonicznej.

§ 20. 1. Pomieszczenia wchodzące w skład aresztu mogą być wyposażone w urządzenia służące do obserwowania i rejestrowania obrazu, działające w systemie całodobowym.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, informacja o prowadzeniu obserwacji pomieszczeń i rejestrowaniu obrazu jest umieszczona w widocznym miejscu, na kondygnacjach mieszkalnych aresztu.

§ 21. Areszt jest wyposażony w dźwiękowo-światłą instalację alarmową, służącą do bezpośredniego zawiadomienia dyżurnego właściwej jednostki organizacyjnej Straży Granicznej o zagrożeniu bezpieczeństwa osób przebywających w areszcie, w skład której wchodzi:

- 1) dzwonki alarmowe i punkty świetlne w pokoju dyżurnego jednostki lub innym miejscu, z którego sygnał alarmowy zostanie niezwłocznie odebrany;
- 2) przyciski dzwonek, umieszczone:
 - a) w izbie dyżurnej,
 - b) na ścianach korytarza przy drzwiach każdej celi mieszkalnej,
 - c)¹²⁾ w ambulatorium,
 - d) w pokoju widzeń,
 - e) w pomieszczeniu do podgrzewania i porcjowania posiłków,
 - f) w umywalniach i ustępach.

§ 22. Regulamin organizacyjno-porządkowy pobytu cudzoziemców w strzeżonym ośrodku i areszcie, określający warunki rozmieszczania cudzoziemców w pokojach dla cudzoziemców w strzeżonym ośrodku oraz w celach mieszkalnych aresztu, porządek wewnętrzny strzeżonego ośrodka i aresztu, organizację funkcjonowania strzeżonego ośrodka i aresztu w zakresie zapewnienia cudzoziemcom warunków socjalno-bytowych gwarantujących bezpieczeństwo i realizację ich obowiązków oraz przysługujących im praw oraz warunki otrzymywania posiłków i napojów przez cudzoziemców umieszczonych w strzeżonym ośrodku i areszcie, określa załącznik do rozporządzenia.

§ 23. 1. Cudzoziemcy umieszczeni w strzeżonym ośrodku lub przebywający w areszcie otrzymują trzy posiłki dziennie, w tym jeden posiłek gorący, oraz napoje.

2. Cudzoziemcy umieszczeni w strzeżonym ośrodku lub przebywający w areszcie otrzymują posiłki i napoje o wartości energetycznej dziennej:

- 1) od 300 do 900 kcal – do ukończenia 6. miesiąca życia;
- 2) od 700 do 1000 kcal – od 7. miesiąca do ukończenia 1. roku życia;
- 3) od 1000 do 1700 kcal – powyżej 1. roku do ukończenia 4. roku życia;
- 4) od 1700 do 2600 kcal – powyżej 4. roku do ukończenia 12. roku życia;
- 5) od 2600 do 3400 kcal – powyżej 12. roku do ukończenia 18. roku życia oraz chorzy, kobiety w ciąży i kobiety karmiące;
- 6) co najmniej 2600 kcal – osoby inne niż wymienione w pkt 1–5.

3. Normy określone w ust. 2 pkt 1–3 nie dotyczą dzieci żywionych wyłącznie naturalnie lub w sposób mieszany. W przypadku dzieci żywionych w sposób mieszany sposób żywienia ustala się w porozumieniu z lekarzem.

¹²⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 7 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 2.

4. Cudzoziemcy umieszczeni w strzeżonym ośrodku lub przebywający w areszcie otrzymują posiłki i napoje przygotowane według dziennej normy wyżywienia odpowiadającej zasadniczej szkolnej normie wyżywienia określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 76 ust. 1 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 2365, z późn. zm.¹³⁾), zwanej dalej „normą SZ”, z uwzględnieniem wymogów religijnych i kulturowych tych cudzoziemców, o wartości 65% normy SZ, a w przypadku cudzoziemców, o których mowa w ust. 2 pkt 1–5 – o wartości 75 % normy SZ.

5. Wartości dziennej normy wyżywienia, o których mowa w ust. 4, podwyższa się o 50% w przypadku:

- 1) doprowadzania cudzoziemców, jeżeli doprowadzenie trwa ponad 6 godzin;
- 2) żywienia cudzoziemców, o których mowa w ust. 2 pkt 1–3, produktami żywnościowymi zalecanymi przez lekarza lub wydawanymi na receptę.

6. Cudzoziemcom umieszczonym w strzeżonym ośrodku lub przebywającym w areszcie, w którym temperatura spowodowana warunkami atmosferycznymi przekracza 28°C, zapewnia się dodatkowo napoje w ilości nie mniejszej niż 1 litr dla cudzoziemca na dobę.

§ 24. 1. Posiłki wydawane są w godzinach spożywania posiłków określonych w porządku dnia.

2. Wyżywienie nieopbrane przez cudzoziemców w danym dniu w godzinach spożywania posiłków nie podlega wydaniu w późniejszym terminie oraz nie przysługuje za nie ekwiwalent pieniężny.

3. Jeżeli cudzoziemiec z przyczyn niezależnych od siebie nie może pobrać posiłku w godzinach jego spożywania, posiłek wydaje się cudzoziemcowi w danym dniu w późniejszym terminie.

4. Na wniosek cudzoziemca, w przypadku uzasadnionym względami religijnymi lub kulturowymi kierownik strzeżonego ośrodka albo funkcjonariusz odpowiedzialny za funkcjonowanie aresztu może wyrazić zgodę na zmianę ilości otrzymywanych posiłków oraz zmianę godzin ich wydawania.

§ 25. 1. Cudzoziemcom, których stan zdrowia wymaga zastosowania diety, lekarz może zlecić wyżywienie indywidualne, określając:

- 1) liczbę i godziny wydawania posiłków w ciągu doby – jeśli jest to konieczne;
- 2) kaloryczność dobową;
- 3) procentową zawartość składników odżywczych;
- 4) zabronione sposoby przyrządzania posiłków;
- 5) listę produktów zabronionych;
- 6) czas, na jaki zleca określone wyżywienie.

2. Żywnienie zgodne z warunkami określonymi w ust. 1 odbywa się w ramach przysługującej cudzoziemcom dziennej normy wyżywienia, o której mowa w § 23 ust. 2.

§ 26. (uchylony).¹⁴⁾

§ 27. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 maja 2015 r.¹⁵⁾

¹³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2017 r. poz. 2405 oraz z 2018 r. poz. 106, 138, 650, 730, 894 i 1544.

¹⁴⁾ Przez § 1 pkt 8 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 2.

¹⁵⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone:

- 1) rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 sierpnia 2004 r. w sprawie warunków, jakim powinny odpowiadać strzeżone ośrodki i areszty w celu wydalenia oraz regulaminu organizacyjno-porządkowego pobytu cudzoziemców w strzeżonym ośrodku i areszcie w celu wydalenia (Dz. U. poz. 1953 oraz z 2013 r. poz. 1429),
- 2) rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 11 grudnia 2007 r. w sprawie warunków otrzymywania posiłków i napojów przez cudzoziemców umieszczonych w strzeżonym ośrodku lub przebywających w areszcie w celu wydalenia oraz wartości dziennej normy wyżywienia (Dz. U. poz. 1742, z 2010 r. poz. 59 oraz z 2011 r. poz. 1404),
które utraciły moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia na podstawie art. 520 pkt 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650 oraz z 2014 r. poz. 463 i 1004).

Załącznik do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych
z dnia 24 kwietnia 2015 r.

REGULAMIN ORGANIZACYJNO-PORZĄDKOWY POBYTU CUDZOZIEMCÓW W STRZEŻONYM OŚRODKU I ARESZCIE DLA CUDZOZIEMCÓW

§ 1. Pokoje dla cudzoziemców i cele mieszkalne oraz inne pomieszczenia, w których przebywają cudzoziemcy, są kontrolowane doraźnie, przez kierownika strzeżonego ośrodka dla cudzoziemców, zwanego dalej „strzeżonym ośrodkiem”, funkcjonariusza odpowiadającego za funkcjonowanie aresztu dla cudzoziemców, zwanego dalej „aresztem”, albo inne osoby przez nich wyznaczone.

§ 2. Kierownik strzeżonego ośrodka albo funkcjonariusz odpowiedzialny za funkcjonowanie aresztu mogą organizować spotkania z cudzoziemcami, w szczególności w sprawach związanych z warunkami pobytu w tym ośrodku lub areszcie.

§ 3. W strzeżonym ośrodku ze względu na bezpieczeństwo i porządek ustala się stan liczbowy przebywających tam cudzoziemców.

§ 4. 1. Przyjmowanie cudzoziemców doprowadzanych do strzeżonego ośrodka lub aresztu odbywa się przez całą dobę. Od godziny 16⁰⁰ do godziny 8⁰⁰ przyjęcie doprowadzonego cudzoziemca następuje po wcześniejszym poinformowaniu kierownika strzeżonego ośrodka albo funkcjonariusza odpowiedzialnego za funkcjonowanie aresztu.

2. Cudzoziemca przyjmuje się do strzeżonego ośrodka lub aresztu na podstawie nakazu przyjęcia i postanowienia o umieszczeniu cudzoziemca w strzeżonym ośrodku lub postanowienia o zastosowaniu wobec cudzoziemca aresztu, wydanych przez sąd rejonowy.

3. Funkcjonariusz przyjmujący cudzoziemca do strzeżonego ośrodka lub aresztu sprawdza jego tożsamość oraz przekazuje mu w formie pisemnej, w zrozumiałym dla niego języku, informację o przysługujących mu prawach i obowiązkach, o przepisach regulujących pobyt w strzeżonym ośrodku lub areszcie oraz o wyposażeniu strzeżonego ośrodka lub aresztu w urządzenia służące do obserwowania i rejestrowania obrazu, działające w systemie całodobowym, jeżeli taki system został zainstalowany.

§ 5. 1. Cudzoziemiec otrzymuje do użytku pościel oraz środki higieny osobistej.

2. Cudzoziemiec otrzymuje odzież, bieliznę i obuwie, jeżeli jego własny ubiór jest niezdatny do użytku albo nieodpowiedni ze względu na porę roku lub wymagają tego względy bezpieczeństwa czy też względy sanitarne.

3. Przyjęcie przedmiotów, o których mowa w ust. 1 i 2, cudzoziemiec potwierdza czytelnym podpisem w karcie przedmiotów wydanych cudzoziemcowi.

4. W przypadku odmowy lub niemożności złożenia podpisu przez cudzoziemca funkcjonariusz, w obecności innego funkcjonariusza, zamieszcza w karcie, o której mowa w ust. 3, adnotację ze wskazaniem przyczyn braku podpisu cudzoziemca, składa pod tą adnotacją czytelny podpis oraz wskazuje na obecność przy tej czynności innego funkcjonariusza poświadczoną złożeniem przez niego czytelnego podpisu.

§ 6. 1. Przedmioty przyjęte do depozytu wpisuje się z oznaczeniem cech indywidualnych do kwitu depozytowego.

2. Do przedmiotów wartościowych zalicza się w szczególności:

- 1) środki pieniężne;
- 2) bankowe karty płatnicze, książeczki oszczędnościowe, bony premiowe, depozytowe, kapitałowe, weksle, czek, listy gwarancyjne, akcje, obligacje, udziały oraz inne wydane przez banki krajowe i zagraniczne papiery wartościowe;
- 3) biżuterię, w szczególności: obrączki, pierścionki, łańcuszki, broszki, bransoletki, kolczyki;
- 4) urządzenia elektroniczne.

3. Do przedmiotów, które mogą stanowić zagrożenie dla porządku lub bezpieczeństwa w ośrodku strzeżonym lub areszcie, zalicza się w szczególności:

- 1) przedmioty posiadające ostre krawędzie lub zakończenia (np. brzytwy, żyłki, narzędzia do cięcia metalu);
- 2) środki mogące stanowić zagrożenie dla życia lub zdrowia;
- 3) alkohol;
- 4) zapalki i zapalniczki;
- 5) przedmioty, których wymiary lub ilość naruszają ustalony porządek bądź bezpieczeństwo pobytu w ośrodku strzeżonym i areszcie.

§ 7. 1. Cudzoziemiec w karcie rozliczenia zdeponowanych przedmiotów potwierdza czytelnym podpisem przekazanie ich do depozytu.

2. W przypadku odmowy lub niemożności złożenia podpisu przez cudzoziemca funkcjonariusz, w obecności innego funkcjonariusza, zamieszcza na kwicie depozytowym adnotację ze wskazaniem przyczyn braku podpisu cudzoziemca, składa pod tą adnotacją czytelnym podpisem oraz wskazuje na obecność przy tej czynności innego funkcjonariusza poświadczoną złożeniem przez niego czytelnego podpisu.

3. Za przedmioty nieprzekazane do depozytu odpowiada cudzoziemiec.

§ 8. 1. Przekazane przez cudzoziemca do depozytu środki pieniężne ewidencjonuje się w karcie rozliczenia środków finansowych cudzoziemca.

2. W przypadku odmowy potwierdzenia przez cudzoziemca przedstawionego salda depozytu środków pieniężnych funkcjonariusz sporządza notatkę służbową, którą przedstawia kierownikowi strzeżonego ośrodka lub funkcjonariuszowi odpowiedzialnemu za funkcjonowanie aresztu.

3. W przypadku gdy cudzoziemiec zgłasza niezgodność przedstawionego salda, o którym mowa w ust. 2, kierownik strzeżonego ośrodka albo funkcjonariusz odpowiedzialny za funkcjonowanie aresztu ustala przyczynę niezgodności, a następnie o wyniku ustaleń informuje cudzoziemca.

§ 9. Jeżeli cudzoziemiec korzysta z przekazanych do depozytu przedmiotów, ich wydanie i przyjęcie każdorazowo ewidencjonuje się w karcie rozliczeń zdeponowanych przedmiotów.

§ 10. Cudzoziemiec potwierdza własnoręcznym podpisem wydanie mu z depozytu przedmiotów przekazanych do tego depozytu.

§ 11. 1. Przy umieszczaniu cudzoziemca w pokoju dla cudzoziemców lub w celi mieszkalnej bierze się pod uwagę w szczególności:

- 1) powierzchnię pokoju dla cudzoziemców lub celi mieszkalnej, która nie może być mniejsza niż:
 - a) 3 m² – na jednego mężczyznę,
 - b) 4 m² – na jedną kobietę lub małoletniego;
- 2) potrzebę zapewnienia porządku oraz bezpieczeństwa w strzeżonym ośrodku lub areszcie;
- 3) zalecenia lekarskie, psychologiczne i rehabilitacyjne;
- 4) wiek cudzoziemca;
- 5) potrzebę utrzymania więzi rodzinnych;
- 6) względy kulturowe i religijne oraz potrzebę kształtowania przyjaznej atmosfery wśród cudzoziemców;
- 7) konieczność zapobiegania agresji, samoagresji i popełnianiu przestępstw podczas przebywania w strzeżonym ośrodku lub areszcie.

2. W przypadkach uzasadnionych względami bezpieczeństwa lub porządku kierownik strzeżonego ośrodka albo funkcjonariusz odpowiedzialny za funkcjonowanie aresztu w każdym czasie może przenieść cudzoziemca do innego pokoju lub celi mieszkalnej.

§ 12. 1. Kierownik strzeżonego ośrodka albo funkcjonariusz odpowiedzialny za funkcjonowanie aresztu, ustalając porządek dnia w strzeżonym ośrodku lub w areszcie, uwzględnia konieczność utrzymania bezpieczeństwa, dyscypliny i porządku oraz zapewnienia właściwych warunków bytowych, sanitarnych i zdrowotnych.

2. W porządku dnia określa się w szczególności:

- 1) godziny spożywania posiłków;
- 2) godziny oraz sposób ustalenia stanu liczbowego cudzoziemców przebywających w strzeżonym ośrodku;
- 3) godziny przeznaczone na zorganizowane zajęcia kulturalno-oświatowe oraz sportowe;
- 4) godziny przyjmowania cudzoziemców przez personel medyczny;
- 5) godziny i miejsce odbywania spacerów w areszcie;
- 6) dni, godziny i miejsce przyjmowania cudzoziemców przez kierownika strzeżonego ośrodka albo funkcjonariusza odpowiedzialnego za funkcjonowanie aresztu;

- 7) dni, godziny i sposób składania wniosków, skarg i próśb;
- 8) dni, godziny, miejsce i porządek przeprowadzania widzeń;
- 9) dni, godziny i miejsce zajęć i spotkań o charakterze religijnym;
- 10) częstotliwość i terminy dokonywania zakupów artykułów żywnościowych i wyrobów tytoniowych oraz innych przedmiotów dopuszczonych do spożywania i używania w strzeżonym ośrodku lub areszcie;
- 11) sposób przyjmowania i wydawania paczek;
- 12) miejsce bezpośredniego kontaktowania się z polskimi organami państwowymi, przedstawicielstwem dyplomatycznym lub urzędem konsularnym państwa obcego, a także z organizacjami pozarządowymi lub międzynarodowymi zajmującymi się udzielaniem cudzoziemcom pomocy, w tym pomocy prawnej.

3. Tekst porządku dnia jest umieszczony w widocznym miejscu na kondygnacjach mieszkalnych strzeżonego ośrodka i aresztu w języku polskim, angielskim i rosyjskim. Tekst porządku dnia może być przetłumaczony także na inny język zrozumiały dla cudzoziemców tam przebywających.

4. Kierownik strzeżonego ośrodka albo funkcjonariusz odpowiedzialny za funkcjonowanie aresztu wyznacza miejsce przeznaczone do palenia wyrobów tytoniowych, w którym dostępne są zapalniczka lub zapalki.

§ 13. Kierownik strzeżonego ośrodka albo funkcjonariusz odpowiedzialny za funkcjonowanie aresztu może organizować w strzeżonym ośrodku lub w areszcie zajęcia kulturalno-oświatowe lub sportowe z udziałem instytucji, organizacji, stowarzyszeń i innych podmiotów oraz osób fizycznych.

§ 14. 1. Wydanie cudzoziemcowi korespondencji urzędowej lub korespondencji polecanej następuje po wpisaniu przez cudzoziemca do rejestru prowadzonego w strzeżonym ośrodku lub areszcie daty i potwierdzeniu odbioru pisma czytelnym podpisem zawierającym imię i nazwisko oraz odnotowaniu tego faktu w tym rejestrze.

2. W razie odmowy potwierdzenia czyni się o tym wzmiankę na piśmie urzędowym lub na zwrotnym potwierdzeniu odbioru.

§ 15. W razie odmowy przyjęcia przez cudzoziemca korespondencji innej niż urzędowa odsyła się ją do nadawcy.

§ 16. 1. Koperty z korespondencją urzędową wysyłane przez cudzoziemca opatruje się datą i adresem strzeżonego ośrodka lub aresztu oraz wysyła bezzwłocznie.

2. Cudzoziemcowi przekazuje się pisemne potwierdzenie odbioru wysyłanej korespondencji urzędowej.

§ 17. Wnioski, skargi i prośby cudzoziemców przyjmowane są przez kierownika strzeżonego ośrodka lub funkcjonariusza odpowiedzialnego za funkcjonowanie aresztu oraz inne uprawnione przez nich osoby, także w czasie bezpośrednich kontaktów z cudzoziemcami.

§ 18. Koszty przesyłania korespondencji, z wyłączeniem korespondencji urzędowej, ponosi cudzoziemiec, a w przypadku gdy nie posiada on na to środków, korespondencja przesyłana jest na koszt jednostki odpowiadającej za funkcjonowanie strzeżonego ośrodka lub aresztu.

§ 19. Paczka dostarczona cudzoziemcowi do strzeżonego ośrodka albo aresztu podlega kontroli, również z wykorzystaniem odpowiednich środków i urządzeń technicznych.

§ 20. Przedmioty dostarczone w paczce, których posiadanie jest zabronione ze względów bezpieczeństwa i porządku w strzeżonym ośrodku lub areszcie, zwraca się nadawcy albo przekazuje się do depozytu cudzoziemca.

§ 21. 1. Widzenie trwa nie dłużej niż 90 min.

2. W uzasadnionych przypadkach, w szczególności wynikających z zaleceń psychologicznych, kierownik strzeżonego ośrodka albo funkcjonariusz odpowiedzialny za funkcjonowanie aresztu może zezwolić na przedłużenie czasu widzenia lub udzielić cudzoziemcowi więcej niż jednego widzenia w tym samym dniu.

3. W widzeniu, oprócz cudzoziemca, mogą uczestniczyć nie więcej niż dwie osoby pełnoletnie. Liczba osób niepełnoletnich posiadających wymaganą zgodę na widzenie nie podlega ograniczeniu, z tym że osoby do lat 15 mogą korzystać z widzeń tylko pod opieką osób pełnoletnich posiadających zgodę na widzenie.

§ 22. W razie stwierdzenia w czasie widzenia nieodpowiedniego zachowania się cudzoziemca lub osoby odwiedzającej, zagrażającego bezpieczeństwu lub porządkowi wewnętrznemu strzeżonego ośrodka albo aresztu, widzenie może zostać przerwane.

§ 23. Kierownik strzeżonego ośrodka albo funkcjonariusz odpowiedzialny za funkcjonowanie aresztu może dokonywać odstępstw od sposobu organizacji widzeń w zakresie umożliwiającym cudzoziemcowi podtrzymywanie i utrwalanie więzi uczuciowej z rodziną i innymi osobami bliskimi oraz sprawowanie przez nich stałej opieki nad dziećmi.

§ 24. Cudzoziemcom przysługuje strzyżenie co najmniej raz na dwa miesiące.

§ 25. Cudzoziemca poddaje się lekarskim badaniom kontrolnym nie rzadziej niż co trzy miesiące oraz bezpośrednio przed jego zwolnieniem i, w miarę możliwości, gdy zachodzi konieczność jego przetransportowania.

§ 26.¹⁶⁾ 1. Cudzoziemcowi leki wydaje personel medyczny.

2. W wyjątkowych sytuacjach, w przypadku nieobecności personelu medycznego, leki zlecone przez lekarza oraz przygotowane przez personel medyczny może wydać funkcjonariusz pełniący służbę profosa.

§ 27. W przypadku gdy dalszy pobyt cudzoziemca w strzeżonym ośrodku lub areszcie mógłby spowodować niebezpieczeństwo dla jego życia lub zdrowia, decyzję o skierowaniu cudzoziemca do szpitala lub podmiotu leczniczego wykonującego działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne podejmuje, w porozumieniu z lekarzem, kierownik strzeżonego ośrodka albo funkcjonariusz odpowiedzialny za funkcjonowanie aresztu.

§ 28. Leczenie cudzoziemca na jego koszt, przez wybranego przez niego lekarza wymaga zgody kierownika strzeżonego ośrodka albo funkcjonariusza odpowiedzialnego za funkcjonowanie aresztu.

§ 29. Wobec cudzoziemców o szczególnych potrzebach kierownik strzeżonego ośrodka albo funkcjonariusz odpowiedzialny za funkcjonowanie aresztu może, na wniosek lub po zasięgnięciu opinii lekarza, ustalić odrębny sposób postępowania w zakresie zapewnienia odpowiednich warunków pobytu tym cudzoziemcom.

¹⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 9 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 2.